

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ МЕДИЦИНЕ

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

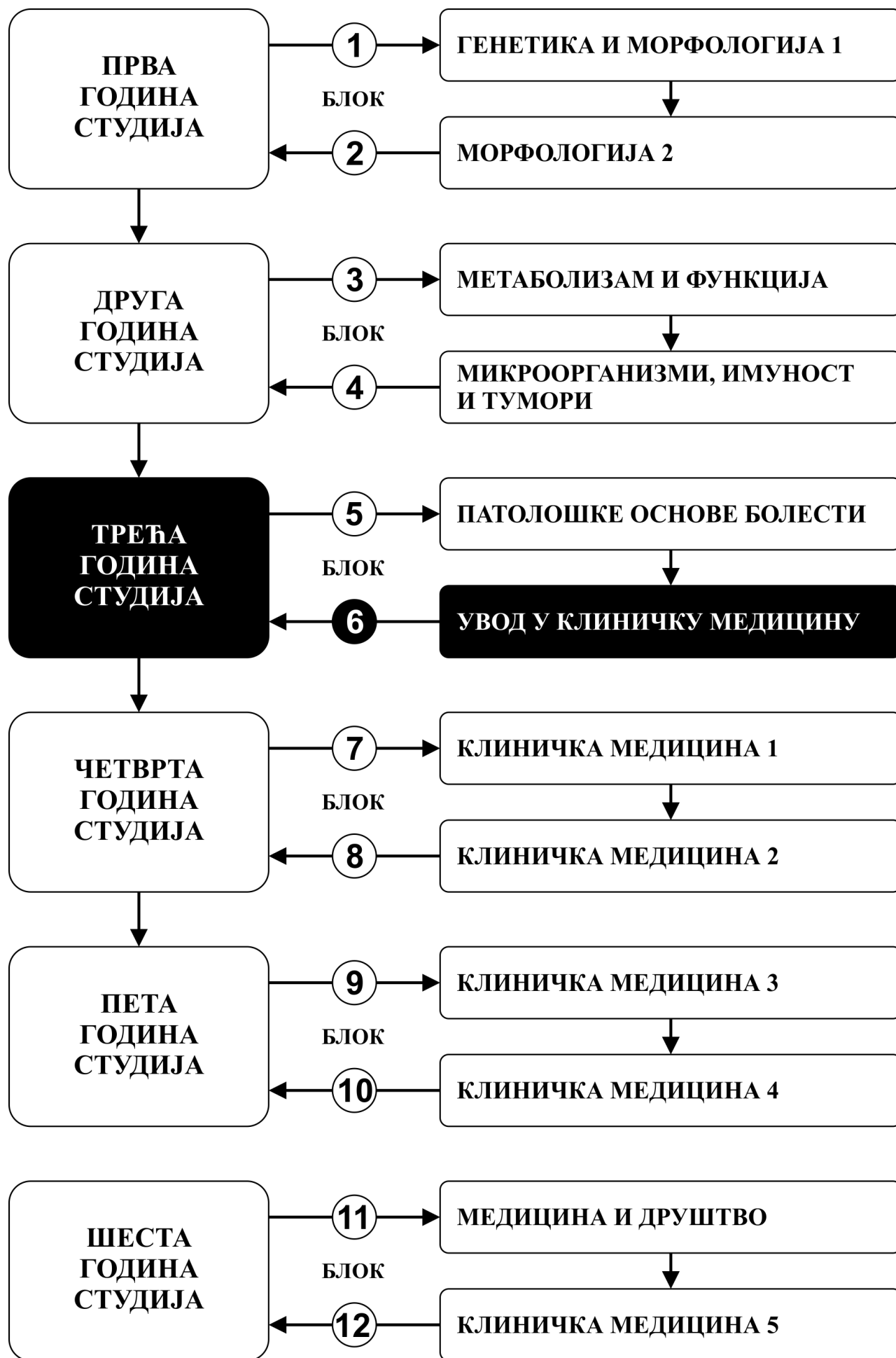
школска година 2025/2026.

Психолошка медицина

Предмет:

Психолошка медицина

Предмет се оцењује са 3 ЕСПБ. Постоје 3 часа активне наставе недељно (2 часа предавања, 1 час других облика наставе – семинар)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Владимир Јањић	vladadok@yahoo.com	редовни професор
2.	Драгана Игњатовић Ристић	Draganaristic4@gmail.com	редовни професор
3.	Мирјана Јовановић	drminjaj@yahoo.com	редовни професор
4.	Снежана Радовановић	jovanarad@yahoo.com	ванредни професор
5.	Бранимир Радмановић	biokg2005@yahoo.com	ванредни професор
6.	Милан Ђорђић	mcpikac@gmail.com	доцент
8.	Ермин Фетаховић	erminfetahovic96@gmail.com	асистент
7.	Слађана Веселиновић	sladjave@gmail.com	сарадник у настави
9.	Виктор Селаковић	selakovicvictor@gmail.com	сарадник у настави
10.	Ања Васиљевић	vasiljevic.anja034@gmail.com	сарадник у настави

КОНСУЛТАТИВНА НАСТАВА: Консултације се могу заказати са руководиоцем предмета, проф. др Бранимиром Радмановићем (e-mail: biokg2005@yahoo.com).

ЦИЉ ПРЕДМЕТА:

Упознавање студената са појмом и суштином биопсихосоцијалног јединства човека; Приказ различитих реакција болесних особа на болест, као и различите интеракције између лекара/здравствених радника и пацијената; Разумевање утицаја психолошких фактора и значаја стреса у развоју психосоматских болести; Стицање знања о специфичностима реакција на стрес и утицаја стреса на болест код различитих старосних структура; Упознавање студената са различитим реакцијама пацијената у зависности од врсте оболења и тежине болести; Стицање знања о начинима превазилажења стреса и управљања болом; Савладавање знања и вештина које ће им омогућити препознавање синдрома изгарања на послу, заједно са стратегијама за његово превазилажење.

ИСХОД ПРЕДМЕТА:

По завршетку курса Психолошке медицине, студент ће бити оспособљен да:

- Дефинише концепт биопсихосоцијалног јединства човека;
- Сагледа и разуме реакције болесника на болест.
- Користи вештине препознавања различитих психолошких реакција на симптом, болест, као и значај тражења стручне помоћи и социјалне подршке;
- Препозна и предвиди реакције болесника у зависности од старосне структуре болесника;
- Учествује и подстиче психолошки здрав - пожељан однос лекара/здравствених радника са пацијентом и његовом непосредном околином;
- Разуме улогу стреса у настанку психосоматских болести и начине превазилажења стреса
- Разуме психолошке аспекте тешких болести и терминалних стања (рак, АИДС);
- Дефинише концепт појмова: стигма, плацебо, ноцебо.

ОЦЕЊИВАЊЕ:

СЕМИНАРСКИ РАДОВИ: На овај начин студент може да стекне до 20 поена. Сваки студент добија тему за семинарски рад који предаје у писаној форми. Оцењује се припремљеност, садржај и форма семинарског рада. Листа тема за семинарске радове ће бити понуђена студентима у првом термину предмета.

ОЦЕНА КЛИНИЧКОГ СЕМИНАРА: На овај начин студент може да стекне до 20 поена. Оцењује се припремљеност, начин презентације, укључивање других у дискусију. Листа тема за клиничке семинаре ће бити понуђена студентима у првом термину предмета (један семинар може припремати један или више студената).

ЗАВРШНИ ТЕСТ: На овај начин студент може да стекне до 60 поена.

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен и то:

1. стекне више од 50% поена предвиђених за семинарски рад
2. стекне више од 50% поена предвиђених за клинички семинар
3. положи завршни тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број стечених поена	оцена
0 – 50	5
51 – 60	6
61 – 70	7
71 – 80	8
81 – 90	9
91 – 100	10

ЗАВРШНИ ТЕСТ

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 30 питања
Свако питање вреди 2 поена

ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЦБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА	ЧИТАОНИЦА
Психолошка медицина	Mišić Pavkov G, Knežević V.	Novi Sad: Faculty of Medicine Novi Sad; in 2020	да	да
Здравствена психологија	Berger D.	Belgrade: Center for Applied Psychology; in 1997	да	да
Психолошка медицина	Klein E.	Zagreb: Golden Marketing; in 1999	да	да

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

УВОД И ПОЈАМ ПСИХОЛОШКЕ МЕДИЦИНЕ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Увод и појам психолошке медицине</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психолошка медицина као интердисциплинарна област (дефиниција, развој) • Повезаност психијатрије, психологије и грана медицине • Примена психолошке медицине • Здравствено понашање и превенција акутних и хроничних болести 	<p>Презентовање клиничких семинара-теме, инструкције, подела</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознавање студената са начином припреме и презентације семинара које ће припремати

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

БИОПСИХОСОЦИЈАЛНИ МОДЕЛ ЗДРАВЉА И БОЛЕСТИ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Биопсихосоцијални модел здравља и болести</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биопсихосоцијални модел болести • Интеракција биолошких, психолошких и социјалних фактора • Значај интегрисаног психолошког приступа у лечењу • Интердисциплинарни рад здравственог тима 	<p>Здравље и болест</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Светска здравствена организација (СЗО) – здравље као потпуна физичка, ментална и социјална благостање • Болест као комплексни феномен (историјски приступи) • Акутне vs. хроничне болести

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

СТРЕС И МЕНТАЛНА ТРАУМА	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Стрес и ментална траума</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција, значај, стреса и трауме • Стрес и траума као ризични фактори за развој болести 	<p>Разумевање односа између стреса и болести</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција стреса и његов значај за здравље • Повезаност психолошког и

<ul style="list-style-type: none">• Подршка породице и заједнице као заштитни фактор• Превентивне мере у здравственој пракси	<ul style="list-style-type: none">• физиолошког одговора• Психофизиолошки механизми стреса у настанку болести
---	--

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

УТИЦАЈ ПСИХОЛОШКИХ ФАКТОРА НА БОЛЕСТ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Утицај психолошких фактора на болест</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција психолошких фактора и њихов значај у медицини • Психолошки фактори као предиктори хроничних и акутних болести • Значај раног препознавања и интервенције 	<p>Модел и стратегије за промоцију здравственог понашања усмереног на смањење здравствених проблема</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај и основни принципи промоције здравља • Дефиниција здравственог понашања • Повезаност здравих навика и превенције болести • Здравствено понашање у различитим узрастима

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ПСИХОСОМАТСКА МЕДИЦИНА	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Психосоматска медицина</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам психосоматске медицине • Области проучавања психосоматске медицине • Повезаност менталног здравља и хроничних болести • Значај психосоматске медицине за савремену медицину • Препоруке за клиничку праксу и превентивне мере 	<p>Давање информација о пацијенту и породици о болести</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај информисања пацијента и породице • Психолошки и етички аспекти преношења информација • Повезаност информисаности са исходом лечења

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ОДНОС ЛЕКАР-ПАЦИЈЕНТ, ЕМПАТИЈА	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Однос лекар-пацијент Емпатија</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај односа лекар–пацијент за исход лечења • Дефиниција и компоненте емпатије (когнитивна, емоционална, понашајна) • Фактори који утичу на емпатију у клиници • Значај емпатије за квалитет здравствене неге 	<p>Комуникација у здравству, емпатија, професионални однос</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај комуникације у здравственој пракси • Професионални однос као основа терапијске сарадње • Основни принципи ефикасне комуникације • Улога емпатије у процени симптома и терапијској сарадњи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7(СЕДМА НЕДЕЉА):

ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ НА СИМПТОМЕ, БОЛЕСТ И ВАЖНОСТ ТРАЖЕЊА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ПОМОЋИ И СОЦИЈАЛНЕ ПОДРШКЕ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Психолошке реакције на симптоме, болест и важност тражења професионалне помоћи и социјалне подршке</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реакције на симптоме и болест • Повезаност физичког и менталног здравља • Последице неадекватног суочавања • Значај ране интервенције и редовне подршке 	<p>Здравствено понашање и промене, као и механизми суочавања и суочавање са болешћу</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам здравственог понашања • Значај промене здравственог понашања у превенцији и лечењу • Дефиниција и типови копинга: проблем-оријентисани и емоционално-оријентисани • Превенција и одржавање дугорочно здравих навика

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

РЕАКЦИЈА ДЕТЕТА И РОДИТЕЉА НА БОЛЕСТ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Реакција детета и родитеља на болест</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реакције детета и родитеља на болест • Утицај болести на целу породицу • Подршка и интервенције 	<p>Упознавање са принципима успостављања здравствених навика у различитим узрастима</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биолошки, психолошки и социјални аспекти здравог начина живота • Прилагођавање физичких активности и исхране • Интервенције у заједници и институционални програми

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

СТАРЕЊЕ И РЕАКЦИЈА НА БОЛЕСТ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Старење и реакција на болест</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Старење као биолошки и психосоцијални процес • Повезаност старења и здравственог стања • Социјални и породични фактори • Емоционалне, когнитивне и понашајне реакције • Утицај губитка аутономије и самосталности 	<p>Разговор (комуникација) лекара/здравственог радника са болесном особом</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основни принципи комуникације са оболелим • Значај интегрисаног и емпатичног приступа • Препоруке за унапређење клиничке комуникације

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ КОД БОЛЕСТИ СА НЕПОВОЉНОМ ПРОГНОЗОМ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Психолошке реакције код болести са неповољном прогнозом</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Емоционалне, когнитивне и понашајне реакције пацијената• Реакције породице и блиских особа• Психолошка подршка и палијативна нега	<p>Психолошки приступ и интервенције у раду са пацијентима који пате од различитих хроничних и акутних болести</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Психолошки аспект болести: значај за лечење и квалитет живота• Разлика између хроничних и акутних болести• Значај интегрисаног психомедицинског приступа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ НА ЗНАЧАЈНЕ ЖИВОТНЕ ДОГАЂАЈЕ У ДРУШТВУ

предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Психолошке реакције на значајне животне догађаје у друштву</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Животни догађаји као психосоцијални стресори • Врсте значајних животних догађаја • Емоционалне, когнитивне и понашајне реакције • Психолошка подршка у кризама 	<p>Припрема пацијента за дијагностичке и терапијске процедуре</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај припреме пацијента у савременој медицини • Врсте дијагностичких и терапијских процедура • Комуникација и едукација пацијента

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

СТИГМА, ПРЕДРАСУДЕ И ДИСКРИМИНАЦИЈА У МЕДИЦИНИ

предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Стигма, предрасуде и дискриминација у медицини</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријски оквир стигме у медицини • Последице стигме на исход лечења • Интервенције против стигме • Појам предрасуда у медицинском контексту (код здравствених радника и у лечењу) • Дискриминација у клиничкој пракси • Етички аспекти 	<p>Однос између социјалне подршке и здравља</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам социјалне подршке • Значај социјалних односа за здравље • Врсте социјалне подршке • Интеграција социјалне подршке у здравствене стратегије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

СИНДРОМ САГОРЕВАЊА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Синдром сагоревања здравствених радника</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција синдрома сагоревања • Симптоми синдрома сагоревања • Препознавање и дијагностика (скрининг инструменти, самопроцена, разграничење од депресије и анксиозних поремећаја) • Последице синдрома сагоревања • Резилијентност здравствених радника 	<p>Фактори који утичу на развој здравих навика и начина живота</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам здравих навика и здравог стила живота • Значај превенције у савременој медицини • Јавно здравље и промоција здравља • Интегративни приступ здравом начину живота

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

РЕАКЦИЈЕ НА ХЕНДИКЕП И ИНВАЛИДИТЕТ. ПОДРШКА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ	
предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Реакције на хендикеп и инвалидитет. Подршка у рехабилитацији</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам хендикепа и инвалидитета: медицински и социјални модел • Савремени приступи инвалидитету • Реакције породице на инвалидитет члана • Значај психосоцијалне подршке у рехабилитацији • Интердисциплинарни приступ рехабилитацији 	<p>Препознавање симптома синдрома сагоревања и методе за његово превазилажење</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Индивидуалне стратегије суочавања • Психолошке интервенције • Технике управљања стресом • Баланс између посла и приватног живота •

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПЛАЦЕБО И НОЦЕБО ЕФЕКАТ

предавања 2 часа	семинар 1 час
<p>Плацебо и ноцебо ефекат</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значај плацебо и ноцебо ефекта у савременој медицини • Поређење плацеба и ноцеба • Неуробиолошке основе • Психолошки механизми 	<p>Презентација семинарских радова, завршна дискусија</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обновиће усвојена знања током предходних предавања и семинара са посебним освртом на психолошку медицину • значај комуникације са пацијентом, • утицај психолошких фактора на људе

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

МАЛА САЛА (С4)

ЧЕТВРТАК

14:30 - 17:35

[Распоред наставе](#)

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	УВОД И ПОЈАМ ПСИХОЛОШКЕ МЕДИЦИНЕ.	Проф. др Владимир Јањић Проф. др Бранимир Радмановић
1	С	Клинички семинар - презентација	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић
2	П	БИОПСИХОСОЦИЈАЛНИ МОДЕЛ ЗДРАВЉА И БОЛЕСТИ	Проф. др Владимир Јањић Проф. др Бранимир Радмановић Доц. др Милан Ђорђић
2	С	Здравље и болест.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Ања Васиљевић
3	П	СТРЕС И МЕНТАЛНА ТРАУМА	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Бранимир Радмановић Проф. др Владимир Јањић
3	С	Разумевање односа између стреса и болести.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
4	П	УТИЦАЈ ПСИХОЛОШКИХ ФАКТОРА НА БОЛЕСТ.	Проф. др Мирјана Јовановић Проф. др Бранимир Радмановић
4	С	Модел и стратегије за промоцију здравственог понашања усмереног на смањење здравствених проблема.	др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
5	П	ПСИХОСОМАТСКА МЕДИЦИНА	Проф. др Владимир Јањић Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Бранимир Радмановић
5	С	Давање информација пацијенту и породици о болести.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић
6	П	ОДНОС ЛЕКАР-ПАЦИЈЕНТ-ЕМПАТИЈА.	Доц. др Милан Ђорђић Проф. др Драгана Игњатовић Ристић
6	С	Комуникација у здравству, емпатија, професионални однос.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Ања Васиљевић
7	П	ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ НА СИМПТОМЕ, БОЛЕСТ И ВАЖНОСТ ТРАЖЕЊА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ПОМОЋИ И СОЦИЈАЛНЕ ПОДРШКЕ.	Проф. др Бранимир Радмановић Проф. др Владимир Јањић Проф. др Драгана Игњатовић Ристић
7	С	Здравствено понашање и промене, као и механизми суочавања и суочавање са болешћу.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
8	П	РЕАКЦИЈА ДЕТЕТА И РОДИТЕЉА НА БОЛЕСТ	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић
8	С	Упознавање са принципима успостављања здравствених навика у различитим узрастима.	др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
9	П	СТАРЕЊЕ И РЕАКЦИЈА НА БОЛЕСТ.	Проф. др Бранимир Радмановић Проф. др Владимир Јањић Проф. др Драгана Игњатовић Ристић
9	С	Разговор (комуникација) лекара/здравственог радника са болесном особом.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић
10	П	ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ КОД БОЛЕСТИ СА НЕПОВОЉНОМ ПРОГНОЗОМ.	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Бранимир Радмановић
10	С	Психолошки приступ и интервенције у раду са пацијентима који пате од различитих хроничних и акутних болести.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Ања Васиљевић
11	П	ПСИХОЛОШКЕ РЕАКЦИЈЕ ПОПУЛАЦИЈЕ НА ЗНАЧАЈНЕ ЖИВОТНЕ ДОГАЂАЈЕ У ДРУШТВУ	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Владимир Јањић Проф. др Бранимир Радмановић
11	С	Припрема пацијената за дијагностичке и терапијске процесе.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
12	П	СТИГМА, ПРЕДРАСУДЕ И ДИСКРИМИНАЦИЈА У МЕДИЦИНИ	Проф. др Драгана Игњатовић Ристић Проф. др Владимир Јањић Проф. др Бранимир Радмановић
12	С	Однос између социјалне подршке и здравља.	др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
13	П	СИНДРОМ САГОРЕВАЊА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА.	Доц. др Милан Ђорђић Проф. др Снежана Радовановић
13	С	Фактори који утичу на развој здравих навика и начина живота.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Виктор Селаковић
14	П	РЕАКЦИЈЕ НА ХЕНДИКЕП И ИНВАЛИДИТЕТ. ПОДРШКА У РЕХАБИЛИТАЦИЈИ.	Доц. др Милан Ђорђић
14	С	Препознавање симптома синдрома сагоревања и методе за његово превазилажење.	Асс. др Ермин Фетаховић, др Слађана Веселиновић, др Ања Васиљевић
15	П	ПЛАЦЕБО И НОЦЕБО ЕФЕКАТ	Доц. др Милан Ђорђић Проф. др Драгана Игњатовић Ристић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
15	С	ПРЕЗЕНТАЦИЈА КЛИНИЧКИХ СЕМИНАРА	Асс. др Ермин Фетаховић, др Виктор Селаковић, др Ања Васиљевић
ЗТ	ЗАВРШНИ ТЕСТ		
И	ИСПИТ (јунски рок)		

